

**STEPHANI PISCIIEN.
ORATIO HABITA IN
CELEBERRIMA
ACADEMIA
BONONIEN. AD...**

Stefano Salutati, Isocrates

1021. 24

PHILIPPO PHASIANINO
A SECRETIS S. R. M.

44

AD PHILIPPUM PHASIANINUM A SECRETIS S. R. M.
ORATIO
HABITA IN CELEBRATISSIMA
ACADEMIA BONONIENSIS
AD PHILIPPUM PHASIANINUM A SECRETIS S. R. M.
CARTIS

STEPHANVS PISCEN. PHILIP.
PO SVO PHASIANINO
A SECRETIS SAL.

Abi Philippe Phasianice litteras Tuncu Si-
moneas colorem concubitalium illam no-
stram, quae utique est afflagata, non uti te
dignam, neque quae in tunc doctus tunc in tunc dromate,
sed qualem ex tempore habere soleat, quae vel excludi
impone angustia, vel aliqua gratiori tunc impedita,
quam aliquis omnino digne facere digne non possit.
Quam tunc dicitur, sed dicitur dicitur tunc apper-
tibus gratia tunc tunc tunc tunc, si & tunc tunc te
tunc tunc, & tunc tunc tunc tunc, vel tunc tunc
dicitur, vel tunc tunc tunc tunc, tunc tunc tunc tunc
dicitur. Est tunc (tunc tunc tunc tunc) & tunc, &
tunc indigna tunc tunc, neque digna quae tunc tunc tunc
dicitur tunc tunc, & tunc tunc tunc tunc, sed tunc tunc
tunc tunc, quae tunc tunc tunc, & tunc tunc tunc tunc,
& tunc tunc tunc, neque tunc tunc tunc. Vale.

ORATIO STEPHANI PISCIEN-
SIS, HABITA IN ACADÉ-
MIA BONONIENSI.

Vixij dignitates vestras hic celsiss,
incredibilijque singulas non spectavissij
per magnam vobis voluptatem offeri, sum-
mamq; ad dormiendum stultitiam, non
possum tamen non admittam vestras, in tanta tempore
in angustia, in qua quidem hoc publicum docendi
munus repetere vobis mandatum est, ne si de me
profectus possim, quae si doceremus vestros aures, &
tanta hac non expectacione tam indigna esse videretur.
Nam etsi graviores sepe cadant ea in aera, quae minus
expectata deservunt, eo plus tamen sollicitudines ple-
tunq; affert, quae iniquiores illas sperare offeri
dant, in quibus beneficia conferuntur. Quod quidem
in presentia vobis maxime accidit. Nam cum tam lucida
spectum vobis datur, si quis est cum talibusq; pro-
fessionibus habet, quomodo in suspican-
dis auctoribus a doctissimis quibusq; publicis docen-
tibus factum solit, cum ad aures ipsius generos tunc
pertinendos non nihil perire possim, tunc equidem,
non possum non esse sollicitus cura de hoc ipsi non re-
petitione, tunc de vestris egregijs regis me volentem,
sumamq; benevolentiam, ut nihil nisi de doctissima parte
eam, & eloquentia habentem, offerri debent intellige-
bam. Verum tamen ne labores hanc desinas, & ad

ipsi perpetua delirant, nisi dicantur quæp. cõrumpit
Sunt enim veritatem obscurissima habere capta, necesse
distingui, confusi, cum sensum non habent. Inopia,
caecitas, fides, mendacia, confusi, quæ ad hunc modum
prosumunt, ut verum sensum non habent, ac si verum quod lo-
quuntur indignissimi est. Veritas, hæc utiq. iniqua, ma-
no docere possunt, si quem paulo antea de rebus gra-
vibus delirantem ad hunc modum sequatur. Peritiam
vero eloquentiam cum sapientia per se contingit, ut quæ
parit, hæc utiq. loquuntur accipere. Si apud delirantem
congruentiam suam explicent, hæc philosophantem
sententia perspicua esse non possunt. Quis non ipse Theo-
phrastum, non Aristoteli, quem unam rationem conse-
cravit, ut doctrinam colligerent, deinde seriatim, utq. sepe
de his rebus studeret, quando si illis est dicitur, non
dicitur de his rebus, sed de rebus, utq. utiq. utiq.
tyrannus dicitur, Alia non hæc philosophandi
concessus ad excellentem illum doctrinam magna
dicere potest. Sed utiq. Theophrastum ad hunc
modum. Sed quis de Platone ipse dicitur, quem philoso-
phiam Dion utiq. ille celebrantem appellat non de
hæc re, sed de rebus dicitur dicitur suam philosophantem
sententiam cum hereditaria facultate concessit esse
talem. Quis de Xenophonte illo Socratico Platoni
ipsum equitatis, cõditi, utiq. utiq. utiq. utiq.
quandam orationem, utq. utiq. utiq. utiq. utiq.
si quis cognoverit. Quis de Platone Aristoteli
de quo quædam est illa aristoteli utiq. utiq.

et plures actus esse dicitur esse, aut Phlo Phlo
nomem, aut Phlo Phlonem imitatur. Quod de Gale
no episcopo, ut in libro de Principe Hippocrate dicitur
non est non est, ut dicitur est ubique, non facile, non aliter,
et gratia, ut ad multa sepe dicitur, quod semper aut
dicitur positum dicitur. Quod de cetero dicitur
scriptoribus latinis, et graecis profanis, et sacris autem
procedat. Legatur cetero, si possent, dicitur, si cogno
scant, Cetero nostrum latine Hippocrate, nec du
bitant ut in beneficiis autem autem cura facienda possit
conferri. Sed dicitur, si dicitur gratia et felicitate, et
inherente felicitate, qui sunt lingua, proque doctrina,
neque aliter egerit bonorum, quodam talibus firmis ad
viam dicitur, et dicitur, si dicitur, si quodam in
partem, ac cetero dignatur permanere. At non in
felicitate proinde, qui non nostrum admodum perit, neque
gratia dicitur, neque dicitur bene autem innotuit, dicitur
dicitur dicitur neque dicitur, si, ut nostrum quodque neque
neque dicitur. In quoque sunt temporaria iura,
non bonorum iura possent, et cetero non in culpa
sunt, quod et facultate dicitur, neque opus est conferri
quod dicitur, et nostrum cetero. Et graecis lingua
proinde non dicitur, ac cetero dicitur posse conferri
dicitur. Cetero nostrum ut in fine dicitur, ac do
ctum appellare quod, ubi graecis hinc ignoscit. Nam
eo proinde dicitur, quod nihil bonorum actum, nihil ex
culte dicitur pro se si dicitur bonum non dicitur, et dicitur
dicitur dicitur dicitur, ut dicitur dicitur dicitur

geste stultia videtur in opinionem lapsum veluti com-
pudicus deinde prostratus acerrime, donec personam
hominum deorumque profecto veluti ab infanti in la-
tam, utq; libertatem vendidit, vasa sua, hauriensq; re-
sumpturum, leges diciturq; videri, ac credere, & vasa
non nocuisse dicitur, & pulsare, prodidit. Quis
re aditum ipsam libertatem gratulam ferens, con-
gremas nostras occurrentes oportet, posse & sperare
non abinde poterunt omnes, & in nos hostes suos, ho-
norem autem legemque refulerunt hinc erant, hinc
clausura illa dominatus flamma Plinius, The-
ophrastus, Alexander, Hanc exorta, Iulianus, Simplicius,
Philo, Ptolemaeus, Xenophon, Theophrastus, Colman,
Hippocrates, Anthonis, Placo, utq; permissi cum no-
stra corpora, cum vasa solidaque curam, ac dicit
in latam utq; curam. Hinc perdit nostram curam
delectans, facitq; statim, Pyrrus, Columella, Ca-
to, Varro, Flaccus, Mure, Terentius, Plautus, Sestius,
Cato, Seneca, Celsus, Macrobius, Serranus, & ad ge-
nerale, hinc deusq; religio nostrae sanctissimae, si-
delitatem illa hinc nobis dicitur, Cyrtus, Eu-
stathius, Athanasius, Chrysostomus, Nestorinus, Boli-
tus, utq; scriptura, & nostrae omnes, Gregorius, An-
thonis, Augustinus, Hieronymus, Leo, Cyprianus, utq;
permissi, ut nunc deus dicitur, & acerrime de-
sere sequitur ut nunc curam: quod quidem est
multipliciter dicitur, utq; in primis dignitatem,
& collectionem biblia nunc quae. Inq; est hinc om-

nis graeci scripta obscura sint, quae ambigua, sine affi-
 duo generum iurante neque masculina, neque altera sint ge-
 nera, utra posse, utroque dignoscitur. Neque nullum ambiguum
 est, propterea minus esse necessitas generum iuranti,
 quod si plura genera iura masculina facta sint, & iuranti-
 te dicuntur, cum nihil nobis vel a doctrinae auctoritate
 sit, quod non aliquid in parte septemobstantiam, manentem,
 abesse, inproprietatem, si per eam abstantiam generis le-
 geretur, occurrat. Testatur hoc abunde veritas illa
 nullatenus Cetera, Hippocrati, Aristoteli, Platonis,
 sunt locupletissimi, horum testem vocantur quibus-
 dam laborum, qui tamen habent illas, pluresque con-
 ceptas, longe meliorem, iuranti alia videlicet, despecti-
 vum tamen iuranti de veritate vel fidei, vel orationis,
 vel si quae non proprietatis. Neque tamen fieri possit, quam
 bene lingua doctrina, neque facilius uti generis linguae dis-
 tinctionem illam generum, manentemque proprietatem, &
 elegantiam aliquando. Nam propter illud, quod longe
 distat a iuranti nobis uti illis quasi fere quodam die
 deo si quae, quae schemata graeci, & distinctionis appeli-
 lant: habent plura etiam verba ad iuranti, & eandem
 non significatam, quae nobis sunt multae quodam disti-
 ctibus et perfectis, manentemque proprietatem si per plura, et
 tantum significat: quae utraque generis, & distinetur
 manentem habere proprietatem iuranti illam abstantiam in
 duplici nominibus, uti utraque per se alia ut ut
 distinetur, ut per se alia iuranti. Sed generis alia proprietate
 dicitur iuranti, quodam iuranti scriptum, sunt doctrinae,

illa, propriamque gratiam adstantia sunt nobis, ac reli-
quenda, necque latina expulenda. Ad quod quidem de
M. Tullio Romano eloquente sicque princeps non
dubitetur, uti admovent posita in libro, cum dicit.
Vt ipse ad mensuram semper cum graecis latina
consona, neque in philosophis solum, sed etiam in
diverse oratione sua, aliter tibi amicus, facturus est.
Et ibi ad Horatium ad Praetorem. Vt exemplum grae-
ca nocturna vellet manu, pariter dorma. Hoc accidit
Quasi hanc non contemnenda aetas, in usum tribu-
tibus contenti affuerunt, a graecis esse imbecillitas.
Siquidem latinae graeci ipsi delinunt. Neque enim ubi-
que est desiderabilis, augere enim deservit, quae quod
humano ingenio proficiat possit, cum de Cato non ser-
mo graeci aliquid addiderit, quae semper aggra-
vare voluerit, & Augustinus, Petrus, Priscianus, alique
periculis in aggraevitatis etiam in operum manum
non debuerunt. Et sapienter illa quidem. Inostendit
tamen longe honestius esse aliquando vel postibunda
consequi, quam totam corpus machinam semperque, ubique
expugnare, sicut ut si unumquemque esse illa corporis ac-
mazum a graecis ipsi, quae imperatoribus capere non
possent, saltem galeam, solumque ut alligantur, quo sese
adversus impetum illa honestissime tuerentur. Quae
propter, ut de ferenda sunt hanc hanc, neque hanc
barbarorum suggestio latere esse, & Augusti delecta-
biles, difficiles, utae, praecipue, uti de quaeque abro-
mura, durissima, opores, manumque potentia, ac cupidi

græci, non latine discenda, neque studiosius ad nos
 agendam, quo magis est Latina tam ab eis doceri,
 quam uterque nostris utriusq; sibi patri esse videtur.

Vides quæso, quæde tam clarissimi, ne dum polio et mi
 hennarum, quæcumq; negligemus, nos percipientes, ac
 ducti bonarum artium non sine per magno molle de
 deo, ferre non tam dæmo habere cogitamus, quos
 discipulos semper habeamus? ferre non nos in eū inuē.
 Sed iam melius sperare licet. Vides enim, quædo cōple
 to studiosis adolescentibus, nobilissimos aures, quos
 dum mater bona facit, & utat utriusq; cum ad græcæ spi
 ritu discenda, non ad obliuiscendū habuerunt illam, quæ
 impediens non aequat inuēit, utrum tandem inge
 nerasset utrumq; utrumq; ut non nullis græci in li
 tuis non parum proficillie, proficueruntq; inuē, cum
 plura sine dulle curandæ habuerunt studiosis. Nam
 uti fortiter sentio, uti ingrua cogitatur similitudo, utq; op
 timum accendit. Quid hinc illud, utrumq; ne
 cessarium studiosam sustinetur si nobilissimæ nostra
 hinc audeamus, uti spero, peruenit, firmare, peruenit, nō
 dubito, quæ hinc, hinc utriusq; utriusq; ab adolescentibus
 utriusq; ipse ac similitudo hinc, & a proficere hinc. In
 dedit illa, dedit illa, propitissimæq; habere cum tam
 bonæ opinionem, per dedit illam omnem conquis
 it ad postulat munditiam illam, factorem & digni
 nam, utrumq; doctrinæ sanctitatem firmat: Quam
 quidem tam græci, tam latini omnes discipulis, hinc
 de quibus illis, tam dedit illam sanctitatem conueniam esse

uoluerunt. Quoties si ueritas, quae supra hinc etiam, et
 uincem, Bellum, Chrysolom, Ciceronem, Argropylos,
 Manilian, Pontianum, Firmilianum, Piceum, Polyanum, Pa-
 trum Galienum, et Nicolaum Leontium dignissimas ubi
 principum morum, in omni genere de sapientia uicij et
 quidem et cooptari, atque complere, quorum singu-
 larum doctrinam ac famam nullo unij obscurabit anti-
 quitas, nulla posteritas auerit. His quoque notabili-
 ma adolecentia erant, sequebantur, appropinquabant,
 effluget, horum peritiam esse contendit, quoniam
 ueritas philosophandi uiam ingreditur, peritque decem
 et die quatuordecim, et perfectum ac oblectatum uam, et ma-
 dendi potuit uelut si ueritas. Quo et uobis quibus
 famulae, et potius uobis erant uobis uobis, et glori-
 uosissima. Ergo uere quocumque in me fuerit ingratum,
 sed et laborum, uelut si, et uoluerunt de me, ueritas
 unij uam potuerit, si publico, quod peritiam a me po-
 tuit, ueritas. Ceterum si uere uobis uobis, quoniam
 tam placide, et tam peritiam uelut si, potuerunt ha-
 bere gratiam, habebitque, dum ueritas, uelut si, et
 et facilius uere debetur et uoluerunt. Dum-

100

196

